

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ І ПОРЯДКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Тобто надзвичайна складність забезпечення громадського порядку в умовах воєнного стану потребує високої професійної підготовки поліцейських. Дії яких в умовах воєнного стану мають бути юридично грамотними та сприйматися громадянами, права і свободи яких обмежені, як виключно справедливі та законні.

Список використаних джерел:

1. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24.02.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text>
2. Юнін О.С. Зарубіжний досвід організації діяльності підрозділів поліції і можливості його застосування в Україні: монографія. Харків: Панов, 2015.
3. Косиця О.О. Поліцейська діяльність як наукова категорія. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 1 (251). С. 133-137.
4. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/580-19>
5. Ковалів М.В., Іваха В.О. Діяльність органів внутрішніх справ в умовах воєнного стану. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: *Юридичні науки*. 2016. № 837. С. 65-70. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnulpurn_2016_837_12

Старинець Антон Юрійович,
курсант 201 н.г. ННІ № 3 НАВС,
Науковий керівник: **Федоровська Н.В.,**
старший науковий співробітник наукової
лабораторії з проблем превентивної
діяльності та запобігання корупції
навчально-наукового інституту №3
Національної академії внутрішніх справ,
майор поліції

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПОРЯДКУ ПЕРЕВІРКИ ДОКУМЕНТІВ ГРОМАДЯН ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

З моменту повномасштабного збройного вторгнення росії на територію України громадяни були вимушені переміщатися до більш безпечних місць, у зв'язку з чим доїхати до населених пунктів стало значно важче, адже для перетину кожного блокпосту та перевірки документів потребувало певного часу. Законодавство України, що визначає порядок реалізації заходів правового режиму воєнного стану передбачає низку повноважень для визначених посадових осіб, що стосуються зупинки транспортних засобів, перевірки документів, огляду транспортних засобів.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ І ПОРЯДКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Загальний порядок перевірки особистих документів, огляду транспортних засобів, речей та багажу під час воєнного стану визначено Законом України «Про правовий режим воєнного стану» від 12 травня 2015 року № 389-VIII [1] та Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку перевірки документів в осіб, огляду речей, транспортних засобів, багажу та вантажів, службових приміщень і житла громадян під час забезпечення заходів правового режиму воєнного стану» від 29 грудня 2021 року № 1456 [2].

Право на проведення перевірки документів в осіб, огляду речей, транспортних засобів, багажу та вантажів, службових приміщень і житла громадян надано відповідним уповноваженим особам:

- Національної поліції України
- Служби безпеки України
- Національної гвардії України
- Державної прикордонної служби України
- Державної міграційної служби України
- Державної митної служби України
- Збройних Сил України [2].

Під час проведення огляду речей, транспортних засобів, багажу уповноважена особа може застосовувати технічні прилади та технічні засоби, що мають функції виявлення вибухонебезпечних предметів та речей (речовин), обіг яких заборонено чи обмежено, фото-, аудіо- і відеофіксації.

Уповноважена особа має право вимагати в особи пред'явлення нею документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України чи спеціальний статус особи за певних обставин:

- якщо особа має зовнішні ознаки, схожі на ознаки особи, яка перебуває в розшуку, або безвісно зниклої особи;
- якщо існує достатньо підстав вважати, що особа вчинила або має намір вчинити правопорушення;
- якщо особа перебуває на території чи об'єкті із спеціальним режимом;
- якщо в особи є зброя, боєприпаси, наркотичні засоби та інші речі, обіг яких обмежений або заборонений або для зберігання, використання чи перевезення яких потрібен дозвіл, якщо встановити такі права іншим чином не можливо;
- якщо особа перебуває в місці вчинення кримінального, адміністративного правопорушення або дорожньо-транспортної пригоди, іншої надзвичайної події;
- якщо зовнішні ознаки особи чи транспортного засобу або дії особи дають достатні підстави вважати, що особа причетна до вчинення правопорушення, транспортний засіб може бути знаряддям чи об'єктом вчинення правопорушення; порушення особою відповідних заборон, введених на території, де запроваджено правовий режим воєнного стану [2].

У разі відсутності документів, що посвідчують особу, уповноважена особа громадянина для встановлення його особи не більш як 3 години

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ І ПОРЯДКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

відповідно до статті 263 КУпАП. У разі вчинення злісної непокори відповідно до трьох діб [3].

10 березня 2022 року Кабінет Міністрів України погоджується з пропозицією Міністерства цифрової трансформації стосовно застосування еДокумента, який є документом, що посвідчує особу в період дії воєнного стану, у формі відображення в електронній формі інформації, що ідентифікує особу та міститься в паспорті громадянина України та/або в паспорті громадянина України для виїзду за кордон, та/або в посвідченні водія та затверджує відповідний Порядок [4]. Отже, електронне водійське посвідчення та техпаспорт прирівняно до паперового та пластикового аналогів.

Для формування та використання еДокумента особі необхідно встановити мобільний додаток Порталу Дія «Дія» на електронний пристрій. Пред'явлення особою еДокумента може здійснюватися на період дії воєнного стану, без додаткового пред'явлення документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України.

У еДокументі відображаються такі відомості (дані): 1) назва документа; 2) реквізити (назва, серія та/бо номер) паспорта громадянина України або паспорта громадянина України для виїзду за кордон, або посвідчення водія; 3) прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) особи українською мовою та латинськими літерами; 4) стать; 5) громадянство (за наявності); 6) дата народження; 7) відцифрований образ обличчя особи (за наявності); 8) реєстраційний номер облікової картки платника податків з Державного реєстру фізичних осіб - платників податків (за наявності); 9) адреса зареєстрованого місця проживання та дата реєстрації (за наявності).

У разі особистого звернення додається документ, що посвідчує особу заявника. Таким документом є паспорт громадянина України або тимчасове посвідчення громадянина України, або посвідка на постійне проживання, або посвідка на тимчасове проживання, або посвідчення біженця, або посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту, або посвідчення особи, якій надано тимчасовий захист [4].

Механізм верифікації документів у «Дії» заснований на QR-кодi, що генерується застосунком. Він не містить ніякої персональної інформації і є дійсним лише протягом 3 хвилин. По суті – це такий тимчасовий лінк. Важливо, що за допомогою QR-коду перевірити достовірність документів можуть не тільки представники поліції, але й інші уповноважені особи та відповідно і сам власник документів. За допомогою будь-якого смартфона, зі встановленим на ньому застосунком «Дія», можна зчитати QR-код з іншого смартфона (за допомогою камери або спеціального застосунку для зчитування QR-кодів) і переконатися в достовірності документа.

Важливим є також той факт – з точки зору безпеки, цифрові документи в смартфоні є більш захищеними, ніж фізичні. «Дія» дає можливість завантажити техпаспорт тільки власника авто. У той же час Єдиний

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ І ПОРЯДКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

транспортний реєстр містить записи-клони – не секрет, що це досить поширена практика в Україні.

Застосунок «Дія» (скорочення від «Держава і я») дає змогу зберігати водійське посвідчення, внутрішній і закордонний паспорти й інші документи в смартфоні, а також передавати їхні копії при отриманні банківських чи поштових послуг, заселенні в готель і в інших життєвих ситуаціях.

Станом на кінець 2021 року додатком і порталом користувалось понад 12 млн людей, на порталі було доступно 72 послуги, а у застосунку – 9 послуг та 15 цифрових документів. Станом на 15 квітня 2022 року понад 17 млн людей користувались застосунком «Дія».

Також запущений механізм верифікації даних власника документів. Таким чином, водії можуть виправити дані про себе у реєстрах, якщо є така потреба, і отримати електронні версії документів у застосунку «Дія» [5].

Кожен українець після завантаження застосунку та авторизації за допомогою BankID має можливість вільного користування персональними електронними документами, які з'являться у застосунку «Дія» автоматично, якщо в реєстрах є повні дані. Водночас посвідчення водія, термін дії якого закінчився в період воєнного стану, продовжує діяти на всій території України. Замінити його можливо після скасування воєнного стану в країні або звернутися до сервісного центру МВС, де немає бойових дій.

Список використаних джерел:

1. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 № 389-19. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/389-19>
2. Про затвердження Порядку перевірки документів в осіб, огляду речей, транспортних засобів, багажу та вантажів, службових приміщень і житла громадян під час забезпечення заходів правового режиму воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1456. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1456-2021-%D0%BF#n8>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Кодекс від 07.12.1984 № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
4. Порядок застосування еДокумента в період дії воєнного стану: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 10 березня 2022 р. № 248. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/248-2022-%D0%BF#Text>
5. Дія - у дії! Презентовано мобільний застосунок Дія та Національну онлайн-платформу цифрової освіти (06.02.2020). URL: <https://thedigital.gov.ua/news/diya-u-dii-prezentovano-mobilniy-zastosunok-diya-ta-natsionalnu-onlayn-platformu-tsifrovoi-osviti>